

HOMEOPATICKÁ AKADEMIE

Farokh Master

Přednáška březen 2014

Vnímavost vůči nemoci

www.homeopatickaakademie.cz

Vnímavost vůči nemoci

Vnímavost vůči nemoci je dědičná schopnost všech živých organismů reagovat na podněty z okolního prostředí a představuje zásadní vlastnost, kterou se živé liší od neživého.

Hraje důležitou roli pro následující:

- **Udržení zdraví**
 - **Vývoj konstituce**
- **Vývoj diatézy (sklon k onemocnění)**
 - **Vývoj nemoci**

- **Projevy nemoci**
- **Vývoj obrazu léku**
- **Reakce na lék**
- **Určení vhodné dávky a opakování**
- **Proces léčby a uzdravení**

O vnímavosti vůči nemoci se dovídáme díky reakci, tj. skrze symptomy a náznaky, které se projeví ve chvíli, kdy se hostitel setká s určitými vlivy z prostředí.

Většina našich poznatků v této oblasti je založena čistě na našem úsudku, nejsou jednoznačné.

Vnímavost vůči nemoci a zdraví

Organismus ve stavu perfektní vyváženosti představuje zdraví. K takovéto jemné regulaci dochází pouze, pokud po určitém podnětu následuje předem stanovená reakce. To se však děje jen v případě, že má buňka – jednotka života – normální vnímavost. Protože normální vnímavost je zásadní pro udržení zdraví a nemoc pramení z abnormální vnímavosti, všechny rozumné terapeutické metody se budou snažit o dosažení normální vnímavosti.

Vnímavost a konstituce

Jednotlivci se liší svým zdravím v rámci široké škály rozličných kombinací genů. Po krátké úvaze dojdeme k závěru, že projevy způsobené různými dědičnými předpoklady, budou ovlivněny právě vnímavostí organismu.

Konečný produkt, který vnímáme jako charakteristické znaky v emocionální, intelektuální a tělesné oblasti, bude určen vnímavostí organismu. Konstituční typ je tudíž dobrým měřítkem vnitřní vnímavosti.

Vnímavost a diatéza (sklon k onemocnění)

Predispozice určitých tělesných typů k onemocnění konkrétním druhem nemoci je známa jako diatéza. Tento konkrétní koncept je velice důležitý z pohledu preventivní léčby.

Je zřejmé, že diatéza představuje určité odchylky ve vnímavosti, které nejsou dostatečně výrazné na to, abychom na jejich základě označili konkrétní nemoc, a u kterých jsou reakce na podněty z prostředí přehnané a nepředvídatelné.

Vnímavost a onemocnění

Organismus je neustále nucen přizpůsobovat se okolním podmínkám tak, aby byla zachována harmonie. Přizpůsobení probíhá vždy s ohledem na vnitřní vnímavost. Organismu je tak umožněno vést relativně normální život i přes nepříznivé vnější podmínky.

Všechno má ale své hranice a pokud se dosáhne hranice tolerance, schopnost přizpůsobování se vyčerpá. U člověka se takový stav projeví nepříjemným, znepokojivým pocitem, jenž, ačkoli je neurčitý, postačuje k tomu, aby ho informoval, že je něco v nepořádku.

Pokud necháme varování bez povšimnutí a systém je čím dál více zatěžován, začne se projevovat neschopnost organismu se dále přizpůsobovat, a to skrze řadu vnějších projevů a symptomů.

Normální vnímavost vede ke stavu dobrého zdraví, dobrému stravování a zdravému přístupu k životu.

Abnormální vnímavost vše výše zmíněné negativně ovlivňuje a narušuje proces přizpůsobení. Tak dochází ke vzniku nemoci.

Vnímavost a léčba

Obnovení normální vnímavosti je nutným předpokladem léčby.

Jakmile začne léčebný proces, budeme pozorovat následující schéma:

- **Čištění organismu bude postupovat zevnitř ven**
- **Navrátí se vitální síla, aby vykonala další změny**
 - **Postup bude směrem shora dolů**
- **„Staré harampádí“ a „špinavé prádlo“, které bylo dlouho skladováno kdesi ve skrytu, se dostane na povrch, aby bylo vyčištěno, než se ho organismus zbaví jako odpadu.**

Jakákoli odchylka od schématu naznačuje homeopatovi nebezpečí a potřebu okamžitě zasáhnout a zachránit situaci.

Vnímavost a léky

Léky mohou ovlivňovat organismus díky jeho vnímavosti.

Specifická schopnost léku ovlivňovat zdraví působí na vnímavost provera a umožňuje, aby se u něj projevil konečný obraz při provingu léku.

Jelikož se vnímavost odráží v konstitučním typu provera, správně provedený proving léku musí zajistit, aby byla mezi provery různorodá skladba konstitučních typů.

Celkový obraz léku, který se projeví v provingu můžeme hodnotit dle následujících hledisek:

- **Běžné symptomy u valné většiny proverů:**

Naznačují celkovou odezvu organismu na konkrétní léčivou kapacitu léku, ale nejsou užitečné z hlediska identifikace léku.

- **Charakteristické symptomy u valné většiny proverů:**

Naznačují specifické možnosti léku, slouží k jeho identifikaci, a jsou proto všechny důležité.

•Charakteristické symptomy pouze u několika proverů:

Tuto skupinu můžeme ještě následovně rozdělit:

a) Charakteristické symptomy, které se u provera projevily poprvé:

**Takové symptomy se projevují u vysoce vnímavých proverů a ,
pokud jsou potvrzené, slouží jako spolehlivý důkaz specifických
účinků léku.**

**b) Charakteristické symptomy, které se u provera již v minulosti
objevily buď při nemoci nebo při jiném provingu:**

**Takové symptomy nepomáhají odhalit specifické účinky léku, spíše
poukazují na specifickou vnímavost samotného provera.**

- **Charakteristické symptomy v ojedinělých případech:**

Mohou dokládat určité zvláštnosti jedince a někdy velice cenné informace, které lze později klinicky ověřit.

Když se snažíme provery roztrždit a zhodnotit, kteří reagovali na lék nejlépe, jsme zaskočeni podobnostmi v tělesném vzezření a docházíme k závěru, že lidé s těmito vlastnostmi jsou vnímavější vůči energii, kterou daný lék uvolňuje.

Při provingu je lék podáván, dokud neodpovídá vnímavosti daného člověka a nevyprovokuje reakci. Dále se ve stimulaci nepokračuje, jinak začne být reakce nejasnou.

Ze zkušenosti vyplývá, že se zvyšováním potence se schopnost léku ovlivňovat vnímavost postupně rozšiřuje čím dál tím více do oblasti mysli.

Vnímavost a léky

Maximální vnímavost se u člověka projevuje vůči similimu.

Akutní a prudký nástup nemoci naznačuje silnou konstituci s vysokou mírou vnímavosti, která tudíž reaguje nejlépe na léky podávané ve vysokých potencích.

Plíživý nástup naznačuje špatnou vnímavost často pozorovanou u jedinců ve špatném stavu. Zde bude pravděpodobně potřeba hlouběji působící lék a/nebo nozoda.

Jasně zřetelný charakteristický obraz léku, zejména v oblasti mysli, ukazuje na vysokou míru vnímavosti a vyžaduje similimum ve vysoké potenci.

V pokročilém stádiu nemoci , když převládá patologický stav, mají charakteristické vlastnosti tendenci ustupovat do pozadí a vše, co vidíme, jsou jen jejich diagnostické projevy a symptomy. Celkový obraz pak naznačuje špatnou vnímavost a vyžaduje použití nižších potencií, nebo dokonce neřaděnou mateční tinkturu s častým opakováním až do momentu, kdy nastane reakce.

Citlivé subjekty s přemírou symptomů, obzvláště hysterické typy, vykazují velkou vnímavost a obezřetnost při používání jak vysokých, tak nízkých potencií. Předepisuje se jen na škále 30 až 200, pokud vůbec. Tito jedinci se obtížně léčí, ale jsou výbornými provery.

Pokročilý případ s charakteristickými znaky odpovídajícími hluboce působícím lékům jako Sulphur, Kali Carbonicum, Silica, značí extrémní vnímavost vůči konkrétní podobné síle, jenž, pokud je probuzena, vede až k život ohrožující reakci.

Předchozí obeznámení s možnými prudkými reakcemi nám pomůže zdaleka se jim vyhnout podáním některého blízkého povrchně působícího léku jako je Sanguinaria nebo Pulsatilla, které dokážou trpícímu pacientovi v posledním stádiu nemoci přinést úlevu.

Pacient s malým množstvím symptomů a absencí vyrážek, u něhož se problémy neprojeví povrchově na kůži a kde je postižen nervový systém, se vyznačuje malou vnímavostí a vyžaduje rychlý zásah správně zvoleného léku jako Sulphur, Psorinum, Lachesis, Opium, atd..

Pacient, který se dále nevyvíjí, vykazuje nízkou vnímavost. Její snížení je způsobeno škodlivým vlivem miasmatu a vyžaduje použití vhodného léku, obvykle nozody.

Pokud se u pacienta projevují podivné symptomy, které neodpovídají žádnému z léků popsaných v některé Materii Medice, jedná se o poškozenou vnímavost – je výsledkem mnoha a mnoha užití nesprávných, nahodile předepsaných léků – homeopatických i nehomeopatických. V takových případech upraví poškozenou vnímavost *Nux Vomica*, čímž je znovu nastolen řád místo chaosu.

Pacient, který se právě zotavuje z akutní nemoci, představuje novou půdu s vysokou mírou vnímavosti. Projevuje se u něj řada symptomů, které neomylně poukazují na konstituční lék. Včasné podání konstitučního léku dokončí léčbu a zkrátí dobu rekonvalescence.

Žena má zvýšenou vnímavost v době těhotenství a po porodu a homeopat má jedinečnou příležitost předepsat konstituční lék.

Všichni alergičtí pacienti, zejména ti, u nichž se alergie projevuje kožní vyrážkou, mají extrémní vnímavost. Terapeut by měl být na pozoru před nerozvážným předepisováním vysokých potencií a nesoudným opakováním, které může přivodit poměrně dramatické zhoršení.

Roberts doporučuje neměnit potenci, dokud se pacient zlepšuje, jinak může nastat zbytečné zhoršení.

Kent je toho názoru, že se stejná potence nemá opakovat více než dvakrát.

V některých případech je vnímavost natolik snižena, že se neprojeví po podání similia žádná reakce. Platí to u pacientů, kteří prošli elektrokonvulzivní terapií, terapií ACTH, užívali kortizon, prednizolon, velké množství sedativ, nebo prodělali jiné potlačující zásahy.

V těchto případech lze někdy vyvolat reakci tím, že se uchýlíme k podání postupně se zvyšujících potencí, 30/200/1000; 200/1000/10M; 1000/10M/50M a tak dále – jedna dávka vždy následující den dokud se nevyvolá reakce.

Když jsou vyčerpány vyšší potence a uspokojuvající reakce se stále nedostavuje, obvykle se obnoví vnímavost organismu vůči nižším potencím a můžeme znovu začít podávat od potence 30C.

Když se nám pacient ozve po několikaměsíční pauze a oznamuje, že se mu vrátili staré potíže a poslední potence byla vyšší než 200C, může zareagovat na stejnou potenci s výraznou vnímavostí a dojde k náhlému zhoršení, obzvláště pokud trpí nějakým druhem alergie. V takovém případě musíme být obezřetní a začít léčbu znovu od 30C potence, kterou budeme opakovat, dokud se nevybudí reakce.

Kojenci a děti jsou obecně velmi vnímaví a dobře reagují na střední a vyšší potence.

V pozdějším věku přináší uspokojivější výsledky častější opakování nižších potenci.

Závislosti mohou potlačit vnímavost a blokovat léčebné účinky homeopatik.

Určitá jídla a nápoje, o kterých je známo, že zhoršují některé druhy léků, naruší, pokud je konzumuje pacient léčený těmito konkrétními léky, ozdravný účinek léku a ukončí předešlou reakci na lék. Důvodem je potlačení vnímavosti potravinami či nápoji, na které je daný lék citlivý, např. rostlinné kyseliny u pacienta Sepia.

Vztahy mezi léky naznačují pravděpodobnou posloupnost změn ve vnímavosti.

Zvýšená vnímavost

Zvýšená vnímavost podporuje rozvoj nemocí a způsobuje neobvyklé reakce na podněty z okolního prostředí, které by za normálních okolností byly neškodné.

Tendenci k neobvyklým a přehnaným reakcím vidíme u klinických stavů atopie a alergie, kolagenního onemocnění pojivové tkáně, nefritidy, některých hematologických onemocnění a široké škály nemocí vzniklých v důsledku rozmanitých vlivů.

Similimum podporuje lepší adaptaci tím, že uspokojí zvýšenou vnímavost organismu a sníží ji na normální hladinu.

Extrémní vnímavost, zvláště u malých dětí, vede k hyperpyrexialní (horečnaté, nad 40°C) reakci, která může sama o sobě ohrožovat život.

Extrémní vnímavost spojená s výjimečně vysokou dávkou infekce vede rychle k situaci charakterizované totálním selháním mechanismů udržujících homeostázu. Důsledkem je rozsáhlé vnitřní krvácení a šok.

V takovém stavu vnímavost zcela vymizí a hostitel zůstane napospas invazivním organizmům, které se množí v krevním řečišti a tkáních. Podle celostního obrazu může být stále indikován lék jako Crotalus H., Lachesis, Vipera, Elaps, atp.

Bylo by však čirým bláznovstvím očekávat v tomto kritickém stavu s dalším poklesem vnímavosti, kdy hrozí vyčerpání vnitřní životní energie, že similimum samo o sobě zachrání život. K posílení pacienta je potřeba využít další možnosti jako je například substituční terapie - krevní, plazmatická, fyziologický roztok, kortizon, noradrenalin, atd. – a antibakteriální léčba.

Nejedná se o zpochybnění zákona podobnosti, naopak je takový postup ukázkou uvážlivého postupování v praxi a rozumného vyhodnocení klinického stavu, který dominuje.

Snížená vnímavost

Sníženou vnímavost nám naznačuje chabá odezva organismu na podněty z prostředí.

Dotyčný onemocní, ale projevy jsou značně odlišné od normálního průběhu nemoci s vyšší vnímavostí organismu.

V tomto stavu sotva kdy zaznamenáme akutní výbušnou reakci. Spíše budeme svědky zákeřného plíživého zhoršování klinického stavu.

- **zápal plic se postupně vyvine až do fáze šedé hepatizace s minimálními horečnatými symptomy.**
- **stagnující horečka se může postupně rozvinout až do lehce tyfoidního stavu s deliriem a mumláním.**

Vnímavost je výrazně ovlivněna:

- **Sedativy**
- **Kortizonem, ACTH**
 - **Prednisolonem**
- **Léky na uklidnění**
- **E.C.T. (elektrokonvulzivní terapií)**

Snížení vnímavosti může mít za následek nejen potlačení příznaků, aniž by byl samotný chorobný proces jakkoli léčebně ovlivněn, ale také omezení schopnosti pacienta reagovat na similitimum.

Zhoršení, které se nevyhnutelně dostaví poté, co se léky vysadí, je obtížně zvládnutelné pomocí homeopatik, protože reakce pacienta jsou stále utlumeny a reakce na předepsaný lék jsou stále nedostatečné.

Sníženou vnímavost pozorujeme také u pacientů, u kterých trvá dlouhou dobu, než se zotaví z akutní nemoci a následně získávají těžko zpět svou původní energii.

U některých pacientů pozorujeme vliv miasmatu, které znemožňuje rychlé uzdravení. Podobná situace nastává u chronického případu, který se přestane vyvíjet.

Potlačení

Energii nelze zničit - může se jen přeměnit a změnit své projevy.

Děje se to, pokud se projevy potlačí všelijakými lékařskými metodami používanými v alopatii.

Když se podá správný konstituční lék, uvolňování energie se upraví tak, aby žádná nezbyla na vnější projevy a léčbu, neboli odstranění symptomů.

Ovlivnění distribuce energie se objeví jen za předpokladu, že lék působí buď na vnímavost, nebo na daný škodlivý podnět.

Similimum má léčivé účinky díky schopnosti vhodně upravovat vnímavost. Naopak antibiotika mají léčebný účinek díky schopnosti působit na škodlivé podněty (bakterie), vnímavost samotnou však nijak neupravují, což vysvětluje tendenci k relapsům.

Výsledkem potlačení je přesměrování energie do jiného místa a objevení nových příznaků, např.:

- po potlačení ekzému následují hrozivé záchvaty astmatu**
- po potlačení zápachajícího pocení nohou následují neuralgické bolesti hlavy**
- po potlačení vaginálního výtoku následuje bolest v podbříšku a artritida**
- potlačené emoce jsou zodpovědné za celou řadu potíží – psychózy, neurózy, psychosomatická onemocnění**

Když se potlačené potíže začnou léčit homeopaticky, nový směr proudění je uzavřen, energie plyne zpět do původního místa a vrátí se staré příznaky. Zmizí díky tomu, jak similimum postupně modifikuje reakce, jež vyvolají uvolnění energie.

Podle Robertse má terapie založená na odstranění konečných produktů nemoci bez předcházející konstituční léčby respektující zákon podobnosti za následek pouhé potlačení.

Zhoubná onemocnění vznikají jako následek značně odlišné vnímavosti způsobené kombinací všech čtyřech miasmát. Nízká míra úspěšnosti souvisí s formou vnímavosti, kterou lze těžko uvést zpět do normálu.

Paliace

Lék vybraný podle zákona podobnosti má paliativní účinek v případě, že se pacient nachází v neléčitelné fázi nemoci, a za předpokladu, že se homeopat vyvaroval předepsání následujícího:

- určitých hluboce působících konstitučních léků známých svou schopností vyvolat prudké reakce**
- vysokých potencií, když jsou zasaženy životně důležité orgány**
- neuváženého opakování**

Když je potřeba se za každou cenu vyhnout hluboce působícím konstitučním lékům, paliaci vyvolá lék s povrchovými účinky.